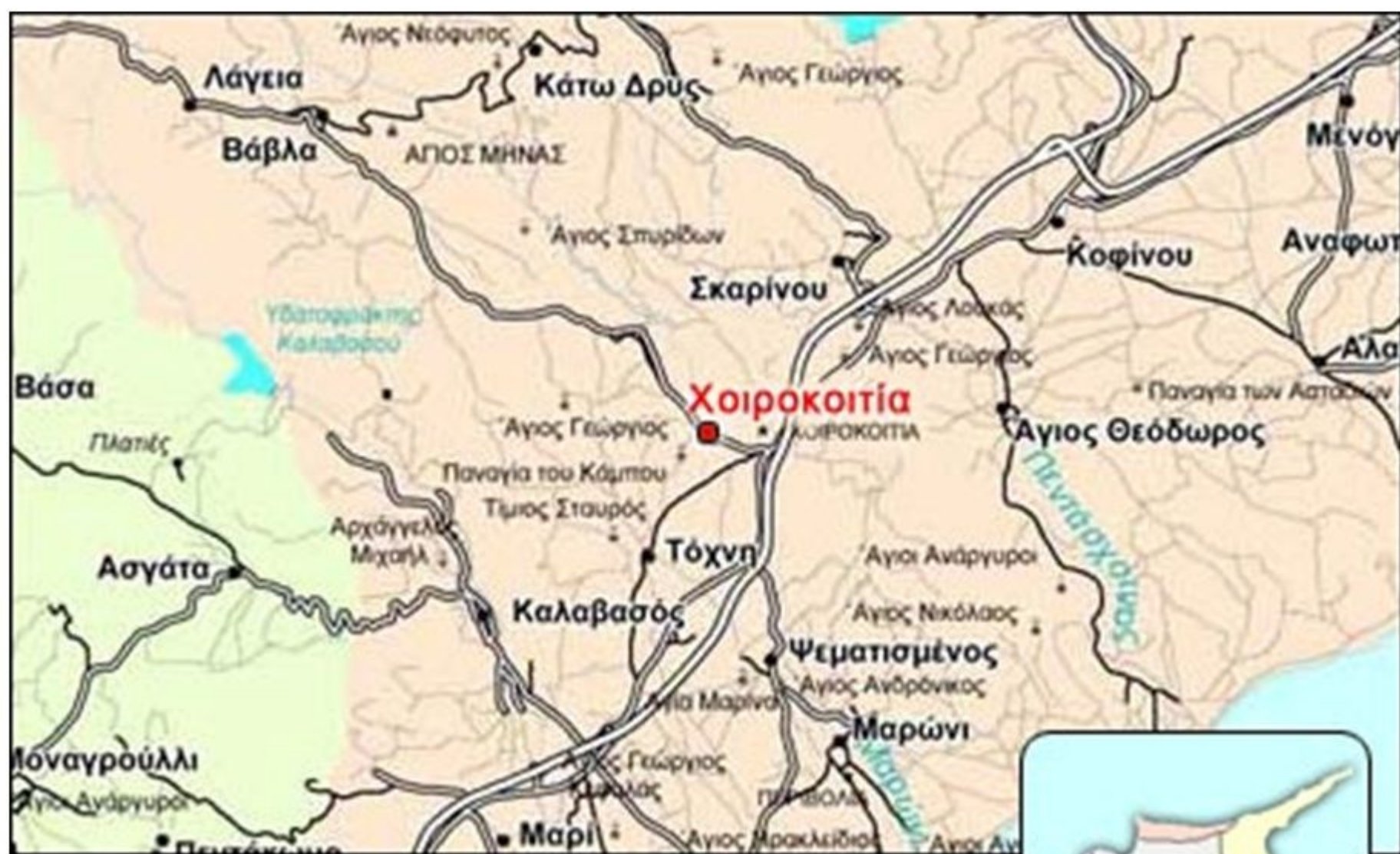

Νεολιθικός Οικισμός Χοιροκοιτία Βεργινία

www.ikypros.com

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

- Πρόκειται για μια περίοδο της ιστορίας κατά την οποία θεσμοθετείται σε μεγάλο εύρος η μόνιμη εγκατάσταση, η εξημέρωση των ζώων και των φυτών αλλά και η χρήση της κεραμικής μετά την Ακεραμική Νεολιθική. Κατά την περίοδο αυτή συνεχίζεται η χρήση των απολεπισμένων λίθινων εργαλείων, ενώ γενικεύεται η χρήση των τριπτών ή λειασμένων λίθινων εργαλείων, τα οποία εμφανίζονται κατά τη Μεσολιθική.

- Ως νεολιθική περίοδος ορίζεται εκείνη η περίοδος της ανθρώπινης πολιτισμικής ανάπτυξης που ακολουθεί την Παλαιολιθική και τη Μεσολιθική περίοδο και είναι τμήμα της Ολόκαινου Εποχής. Η Νεολιθική περίοδος ξεκίνησε περίπου το 10.000 π.Χ. στη Δ. Ασία και το 5.500 π.Χ. στην κεντρική Ευρώπη, ενώ οι πρωιμότεροι οικισμοί στην Ελλάδα χρονολογούνται λίγο πριν από το 6.500 π.Χ

❑ Οικισμός Χοιροκοιτίας

- ❖ Η Χοιροκοιτία είναι ο καλύτερα διατηρημένος προϊστορικός οικισμός της Κύπρου, που χρονολογείται από την μεταγενέστερη φάση της ακεραμικής νεολιθικής περιόδου (γύρω στο 7000 π.Χ.). Το 1998 κηρύχθηκε Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς από την UNESCO.
- ❖ Το όνομα λέγεται ότι πιθανώς προήλθε από την λέξη χειρογητιά που υποδηλώνει άσκηση της χειρομαντείας. Κατά άλλη άποψη ίσως προήλθε από την πιθανή αρχική ονομασία Ιεροκοτίδα (Ιερός χώρος). Άλλοι υποστηρίζουν ότι η ονομασία προήλθε από τις λέξεις γύρος και οικία λόγω του ότι οι προϊστορικές καλύβες που ανακαλύφθηκαν εκεί ήσαν στρογγυλές.

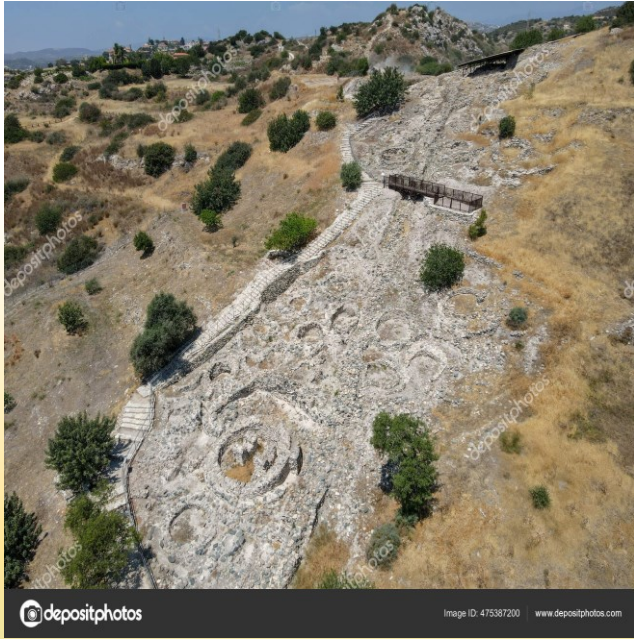
- ❖ Ακόμη η παράδοση λέει πως προήλθε από την φράση Χαίρε Κιτία που απηύθυνε η περιβόητη και μυστηριώδης βασίλισσα της Κύπρου σε κάποια φίλη της από το Κίτιον. Υποστηρίχθηκε επίσης ότι ίσως η ονομασία προήλθε από το φυτό ανόνη η χερομολία. Με την απλούστερη ονομασία χερομολία το φυτό απαντάτο καλλιεργούμενο στη Κύπρο, αυτή η εκδοχή όμως θεωρείται πολύ απίθανη.

Ο πιο συνηθισμένος τάφος είναι ένας απλός, επιμήκης λάκκος στο δάπεδο των σπιτιών ή έξω από αυτά αλλά πάντα στα όρια του οικισμού. Καμιά φορά ο τάφος έχει σχήμα κυκλικό όπως στη Χοιροκοιτία, όπου διαπιστώνεται κάποια ειδική φροντίδα στην ταφική διαδικασία. Οι νεκροί αποτίθενται στην πλειονότητά τους στο πλευρό με λυγισμένα τα χέρια και τα πόδια, ακέραιοι και χωρίς σταθερό προσανατολισμό. Οι ταφές είναι ατομικές και πρωτογενείς με ελάχιστες εξαιρέσεις. Χαρακτηριστική είναι η ύπαρξη μια βαριάς πέτρας ή πολλών μικρότερων πάνω στο κεφάλι ή το σώμα του νεκρού που, σε συνδυασμό με τις δύο μοναδικές στο είδος τους περιπτώσεις δεμένων και στρεβλωμένων σωμάτων, συνηγορεί υπέρ μιας έντονης νεκροφοβίας.

- Νεολιθικός οικισμός-Καλαβασός-Τέντα

- Ο οικισμός ανακαλύφθηκε στα 1947 από τον Πορφύριο Δίκαιο, τότε Έφορο του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Από το 1976 τέθηκε σε εφαρμογή το Ερευνητικό Πρόγραμμα της Πεδιάδας του Βασιλικού από την Αμερικανική Αρχαιολογική Αποστολή του Πανεπιστημίου του Brandeis, υπό τη διεύθυνση του καθηγητή Ian Todd, ο οποίος ανέσκαψε τον οικισμό της Τέντας.
- Ο οικισμός, που περιβάλλεται από τοίχο περίφραξης, αποτελείται από ένα σύνολο κτισμάτων με κύριο χαρακτηριστικό την κυκλική κάτοψη. Το πάνω μέρος των τοίχων ήταν κτισμένο από πηλό, άχυρο, πλίνθους και βότσαλα, ενώ το κάτω μέρος που είναι ορατό σήμερα, είναι λίθινο. Οι στέγες ήταν επίπεδες ως επί το πλείστον. Στο εσωτερικό των οικιών υπήρχαν εστίες και λιθόκτιστες εξέδρες. Οι νεκροί θάβονταν σε λάκκους που ανοίγονταν στο δάπεδό των οικιών ή στον ανοικτό χώρο μεταξύ τους.
- Οι εσωτερικοί τοίχοι των κατοικιών είναι επενδυμένοι με πηλό που φέρει κάποτε γραπτή διακόσμηση. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον αποτελεί η εξαιρετικά σπάνια διακόσμηση ενός κτηρίου, όπου διακρίνονται δύο ανθρώπινες μορφές με υψωμένα χέρια.

